

Rom 15, 2

2: Hver av oss skal være til behag for nesten, til hans beste, for det fører til oppbyggelse.

Hver av oss skal være til behag for nesten, sier Paulus her. Ikke med den selvske medmenneskeligheten, men - til hans beste, for det fører til oppbyggelse. Å være til behag for nesten på denne måten, er altså ikke det samme som å skulle være til behag for alle mennesker, uansett hva det så skal være på bekostning av. Det er ikke tale om å gli inn på linje med verdens barn i all deres forfengelighet, i deres snakk og livsstil. For det er jo bare en form for kjødelig og helt ukristelig toleranse av alt. Paulus sier at "hvis jeg fremdeles gjorde mennesker til lags, var jeg ikke Kristi tjener" (Gal 1: 10). Nei, når Paulus sier vi skal være "til behag for nesten, til hans beste, for det fører til oppbyggelse", så framgår meningen tydelig nok her. Apostelen vil si at vi skal ikke se på det som passer oss best, og bare handle etter det. I hele livet skal vi tvert imot ha øyet festet på vår nestes behov. Så langt vi er i stand til å bedømme det skal vi handle ut fra det som vi oppfatter som vår nestes tilstand. På det stadiet han befinner seg, åndelig og menneskelig, skal vi møte ham. På det området som er hans nød, skal vi så søke å hjelpe ham. Vi skal altså vokte oss, så vi ikke møter ham med en uforsiktig eller tvetydig holdning, og dermed kunne åpne for anstøt, eller til og med forakt for vårt evangelium (konf. kap. 14: 16, 18, 19).

Men disse ordene: å "være til behag for nesten, til hans beste", taler uten tvil også til oss om at når vi som kristne virkelig ønsker å få noen "hälsosam" innvirkning på våre medmennesker, så må vi virkelig bestrebe oss på å møte dem på den rette måten, slik at det varmer dem. Også ta hensyn til deres følelser, så vi ikke med en tøff eller sterk holdning bare støter dem fra oss. Derfor sier også Paulus et annet sted at en Herrens tjener skal "være mild mot alle" og "i stand til å undervise, tålmodig" (2Tim 2: 24). Og vi ser hvordan både Kristus og apostlene, selv når de irettesatte kristne som feilet, gjorde det på så mild måte at de ofte midt i irettesettelsen også roste dem for noe godt som de også hadde funnet hos de samme. Når Kristus holder sin straffetale til disiplene for deres forferdelige trette om hvem av dem som skulle regnes som den største, fortsetter han umiddelbart slik: "Men det er dere som har holdt ut sammen med meg i mine prøvelser. Og jeg overgir riket til dere ... dere skal ete og drikke ved mitt bord i mitt rike og sitte på troner og dømme de tolv Israels stammer" (Luk 22: 24-30).

Til engelen for menigheten i Efesos talte han først om det han savnet hos dem; "deres første kjærlighet", og om den dommen som skulle ramme dem, hvis de ikke vendte om. Likevel føyer han til: "Men dette har du, at du hater nikolaïttenes gjerninger, som jeg også hater" (Åp 2). Og selv med alle de store mangler apostelen Paulus fant hos korinterne, og som han refset dem for, føyer han likevel til: "Jeg takker alltid min Gud for dere, for den Guds nåde som ble gitt dere i Kristus Jesus"* (1Kor 1). På denne måten blir talen "vennlig, krydret med salt", og det er også dette Paulus har som

mål, så den enkelte blant oss kan "være til behag for nesten, til hans beste, for det fører til oppbyggelse".

[* Men legg også merke til at det negative han refser dem for, det går på noe hos dem selv. Mens det positive som han her samtidig trekker fram, det går ikke på noe hos dem selv, men på hva som "ved Guds nåde ble gitt dem i Kristus Jesus" (oversettes tilføyelse).]

Og det som er apostelens hovedbudskap gjennom disse ordene, det ser vi best gjennom hans egne vitnesbyrd om hvordan han selv forholdt seg i de livssituasjonene dette budskapet først og fremst dreier seg om. Han sier f. eks.: "Selv om jeg er fri overfor alle, har jeg gjort meg selv til en tjener for alle, så jeg kan vinne enda flere. For jødene er jeg blitt som en jøde, så jeg kan vinne jøder. For dem som er under loven, er jeg som en som er under loven, så jeg kan vinne dem som er under loven. For dem som er uten lov, er jeg som en lovløs - uten å være lovløs overfor Gud, men i Kristi lov -, så jeg kan vinne dem som er uten lov. For de svake ble jeg som en svak, så jeg kunne vinne de svake. Jeg er blitt alle ting for alle mennesker, så jeg i alle fall kan frelse noen" (1Kor 9: 19 flg).

Og han sier videre: "Vær ikke til anstøt, verken for jødene eller for grekerne eller for Guds menighet, slik jeg også er til behag for alle mennesker i alle ting. Jeg søker ikke mitt eget beste, men det beste for de mange, for at de kan bli frelst" (1Kor 10: 32-33). Det er dette som er å være til behag for nesten, til hans beste, for det fører til oppbyggelse. Det er dette Paulus i det samme kapitlet (1Kor 10: 24) uttrykker slik: "Ingen må søke sitt eget, men enhver må søke den andres beste". Og dette er da også summen av alt det kjærligheten krever. Derfor sier han også spesielt om kjærligheten at "den oppfører seg ikke usømmelig, søker ikke sitt eget, lar seg ikke opphisse, tenker ikke ut noe ondt" (1Kor 13: 5).

Det er altså dette hver eneste én av oss kristne skal gjøre. Apostelen sier jo her at "hver av oss" skal leve slik. Hver eneste kristen skal gjennom hele sitt liv være opptatt med det som er Herrens tjeneste og nestens nytte. Med dette for øye skal han også søke å være til behag for sine medmennesker, og dermed også ta hensyn til deres følelser, tenkemåte og fatteevne. En kristen er på samme tid både det mest frie og det mest bundne menneske. I troen, i sin samvittighet og innfor Gud: Fri fra loven og salig frelst. Men i det daglige liv: Bundet av kjærligheten. Han er aldri lenger fri til å oppføre seg som han selv vil overfor menneskene. Nei, han får ikke en gang ete, drikke, kle seg, oppføre seg, gå eller stå som det smaker ham selv. I hele sin ferd skal han være oppmerksom på hva som kan være til gagn eller til skade for de svake medmenneskene. Paulus sier: "Selv om jeg er fri overfor alle, har jeg gjort meg selv til en tjener for alle" (1Kor 9: 19), og "hvis mat fører min bror til fall, vil jeg aldri i evighet spise kjøtt" (1Kor 8: 13). Men hvem kan holde ut hele livet på denne måten; bare stadig være en trell for alle andres behov? Jo, utelukkende den som er grepet av Kristi kjærlighet og har hele sin frelse og fred utelukkende i den. Og derfor også er grepet av hans herlige og hellige forbilde. Derfor tilføyer også Paulus dette dyrebare eksemplet: